

Factcheck: Minister Muyters slaat wild om zich heen, maar treft enkel zichzelf

Yasmine KHERBACHE – Vlaams volksvertegenwoordiger sp.a

Minister Muyters publiceerde een zogenaamde factcheck op zijn website als reactie op mijn kritiek dat hij de aanwerving van laaggeschoolde jongeren fors duurder heeft gemaakt. Ik vind deze forse verhoging van de loonkost een kapitale vergissing, omdat:

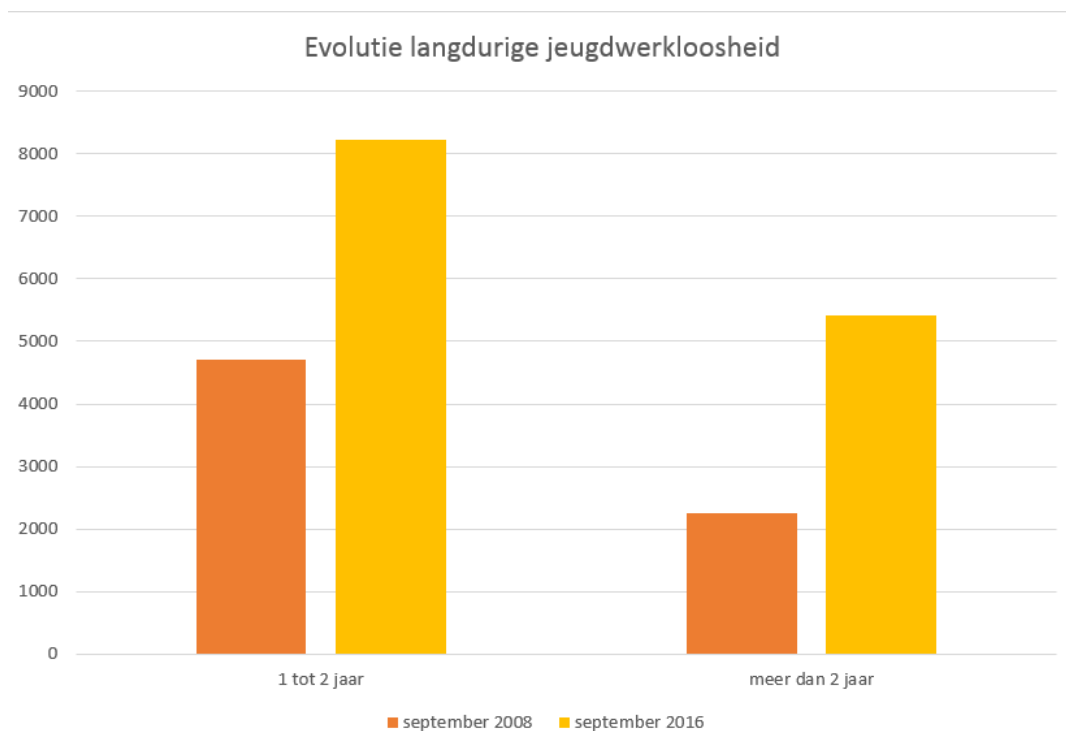
1. De langdurige werkloosheid bij jongeren sinds 2008 is verdubbeld. De meerderheid van de langdurige werkloze jongeren zijn laaggeschoold.
2. De aanwerving van deze jongeren fors duurder maken, hun jobkansen niet zal vergroten. Uiteraard is het aanpakken van de langdurige werkloosheid geen kwestie van loonkost alleen. Je moet ook inzetten op opleiding, begeleiding en werkervaring. De loonkost *verhogen* zal zeker niet helpen.

Uit zijn fact check blijkt dat hij duidelijk niet goed geluisterd heeft naar wat ik op Terzake heb gezegd. Wat ik overigens ook al maanden in het parlement aankaart en al meermaals heb geschreven.

Het verbaast me niet dat minister Muyters angstvallig probeert de feiten te verdoezelen, maar het is niet echt netjes en een minister onwaardig dat te doen door dan maar onwaarheden te beginnen rondstrooien.

Vandaar nog eens even de puntjes op de i.

- 1. De evolutie van de jeugdwerkloosheid: de langdurige werkloosheid van jongeren is sinds 2008 verdubbeld!**

De algemene jeugdwerkloosheidsgraad is in de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleven, zij het op relatief hoog niveau (19,6%). In het algemeen wordt jeugdwerkloosheid sterk bepaald door de economische conjunctuur. Het prille economische herstel vertaalt zich dan ook in een lichte daling van de algemene jeugdwerkloosheid. Behalve in Antwerpen, waar de jeugdwerkloosheid intussen piekt op 30,3%!

Achter dit algemene jeugdwerkloosheidscijfer zit er echter een zeer verontrustende trend wat langdurige werkloosheid betreft. Sinds 2008 is de langdurige werkloosheid van jongeren in Vlaanderen maar liefst verdubbeld! De meerderheid van deze langdurig werkloze jongeren is laaggeschoold.

In september 2008, waren 2.242 Vlaamse jongeren twee jaar of meer vruchteloos op zoek naar werk. In september 2016 waren dat er 5.418. 3876 van hen zijn laaggeschoold.¹

Het aantal jongeren dat langer dan een jaar vruchteloos op zoek is naar werk steeg van 6.941 in september 2008 naar 13.638 in september 2016. Daarvan zijn er 8.962 laaggeschoold.²

Wat echter minstens even zorgwekkend is, is dat een groot deel van de jongeren zich niet aanmeldt op de arbeidsmarkt en noch studeert, stage loopt of werkt, de zogenaamde NEET jongeren. Deze groep is sinds 2008, ook in Vlaanderen, gestegen van 6,3% van de 15-24 jarigen naar 9,5%.³

Concreet betekent dat zo'n 70.000 jongeren zich eigenlijk onttrokken hebben van de arbeidsmarkt. Het Steunpunt WSE berekende dat de 'potentiële jeugdwerkloosheidsgraad' (als we die niet gebruikte talenten ook in rekening nemen) dan ook bijna dubbel zo hoog ligt dan de VDAB of Eurostat (arbeidskrachtenenquête)-cijfers.

En het gaat ook hier vooral om laaggeschoolde jongeren.

Kortom, in tegenstelling tot wat minister Muylers beweert is er wel degelijk een structureel probleem bij jongeren, namelijk de langdurige werkloosheid van vooral laaggeschoolde jongeren.

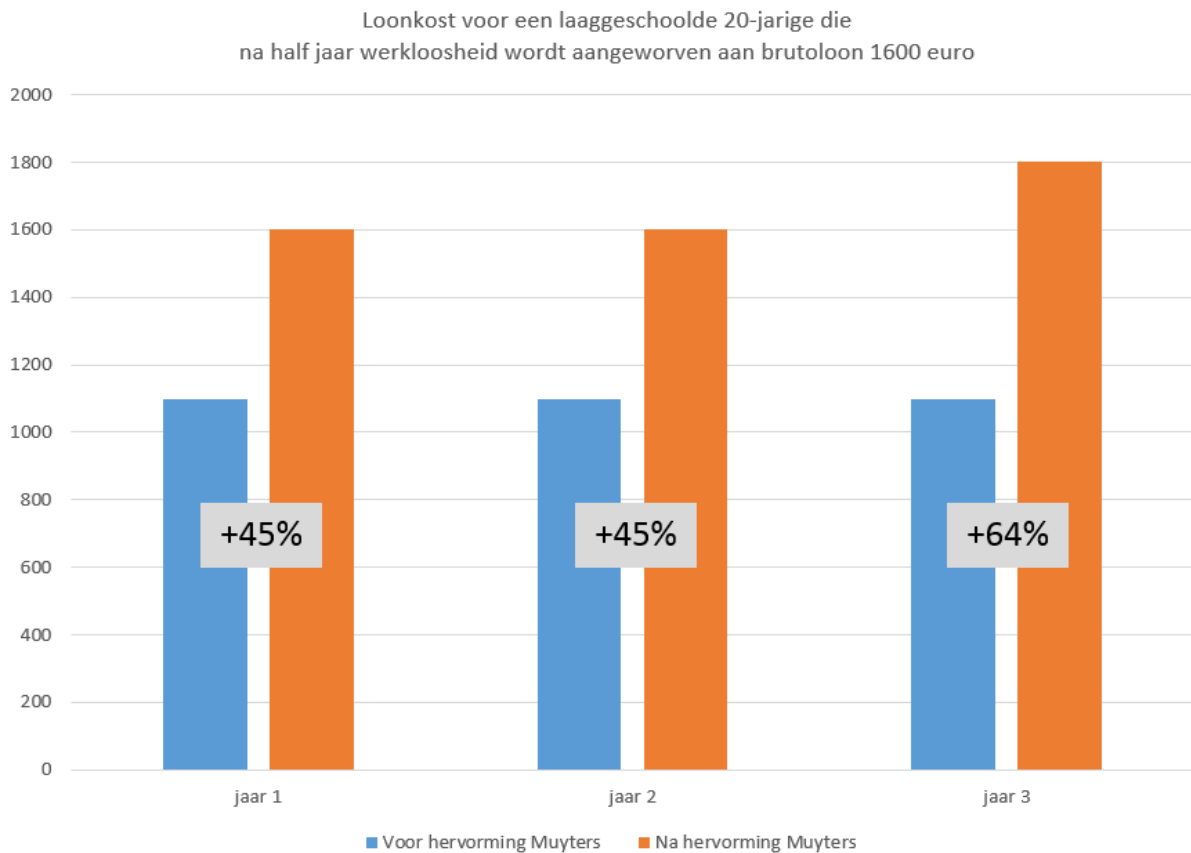
Je mag van een Vlaams minister van Werk toch verwachten dat hij er alles aan doet om ook de jobkansen van deze jongeren te vergroten. Tot nu toe blijft effectieve actie uit en worden zelfs contraproductieve maatregelen genomen. Zo wordt de aanwerving van laaggeschoolde jongeren, zeker als ze al enige tijd werkloos zijn, fors duurder gemaakt. Het verhogen van de loonkost zal hun jobkansen zeker niet vergroten.

¹ VDAB-statistieken, www.arvastat.be

² VDAB-statistieken, www.arvastat.be

³ Overwerk 1/2016

2. Minister maakt de aanwerving van laaggeschoolde jongeren fors duurder

Minister Muylers heeft in navolging van de zesde staatshervorming een nieuwe bevoegdheid, nl hij kan de loonkost van bepaalde doelgroepen verminderen om hun tewerkstelling te stimuleren. Het Vlaamse regeerakkoord stelt hierbij terecht: *“Aangezien we uitgaan van een federale structurele lineaire loonlastenverlaging stimuleren we het aanwerven en aan het werk houden van bepaalde doelgroepen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.”*

Met andere woorden: federaal blijft bevoegd voor lineaire (of algemene) loonlastverlaging en Vlaanderen is bevoegd voor loonlastverlagingen voor doelgroepen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Een goed samenhangend beleid tussen het federale en Vlaamse niveau is bijgevolg van cruciaal belang.

Wat stellen we nu vast?

De hervorming van het doelgroepenbeleid leidt tot een forse loonlastverhoging voor twee doelgroepen die het bijzonder moeilijk hebben op de Vlaamse arbeidsmarkt nl de langdurig werkzoekenden en de laaggeschoolde werkzoekende jongeren. Minister Muylers heeft hiermee de bedenkelijke eer de eerste Vlaamse minister van Werk te zijn die de loonkost van bepaalde groepen fors **verhoogt**.

Dat minister Muylers het bestaande doelgroepenbeleid wil vereenvoudigen, is prima. Maar onder het mom van vereenvoudiging loonkosten verhogen ipv verlagen en dan nog van groepen die het bijzonder moeilijk hebben op de arbeidsmarkt is dubbel fout.

Concreet nu wat jongeren betreft:

- De bestaande RSZ-korting voor jongeren wordt beperkt van 3 naar 2 jaar. Bovendien wordt deze doelgroepmaatregel minder gefocust, omdat ze voortaan zowel voor laag-als middengeschoolde jongeren geldt. Laaggeschoolde jongeren kunnen nochtans een extra impuls gebruiken omdat laaggeschoolde jongeren, in vergelijking met hun middengeschoolde leeftijdsgenoten 2,5 keer meer het risico lopen om een jaar na het schoolverlaten nog steeds of weer werkloos te zijn
- De directe loonsubsidie (Activa jongeren) van 500 euro/maand voor laaggeschoolde jongeren gedurende drie jaar wordt afgeschaft.

Minister Muylers erkent in zijn factcheck dat hij met de afschaffing van Activa de loonkost voor een groep jongeren verhoogt. Hij beweert dat het maar om 400 jongeren gaat.

Volgens de officiële cijfers werden er in Vlaanderen niet 400 maar ongeveer 4000 laaggeschoolde jongeren effectief aangeworven met Activa. Het tienvoudige dus van wat minister Muylers beweert. Van de verschillende gerichte activeringsmaatregelen voor langdurig werkzoekenden heeft Activa het overigens grootste tewerkstellingseffect gehad (RVA studie: http://www.rva.be/sites/default/files/assets/publications/Etudes/2015/Activation_Formation/201512_Activation_NL.pdf).

Met lastenverlaging alleen ga je uiteraard het probleem van de langdurige jeugdwerkloosheid niet uit de wereld helpen. Dat vraagt een samenhangend (!) geheel van maatregelen gericht op competentieversterking, begeleiding op maat, werkervaring en gerichte lastenverlaging die aanwerving stimuleert. De aanwerving van laaggeschoolde jongeren fors duurder maken zal in ieder geval zeker niet helpen om de jobkansen te vergroten.

Onder druk van de aanhoudende kritiek heeft Muylers intussen aangekondigd dat hij voor de langdurig werklozen een nieuwe loonsubsidie zal uitwerken. M.a.w. hij gaat een nieuwe koterij aanbouwen aan het wankel bouwsel dat hij met zijn doelgroephervorming heeft gecreëerd.

Wat betekent de hervorming van minister Muylers nu concreet voor een werkzoekende jongere van 20 jaar, die 6 maanden werkloos is en wordt aangeworven met een brutoloon van 1.600 euro.

Door de afschaffing van Activa jongeren (directe loonsubsidie 500 eur/maand gedurende drie jaar) + in tijd beperken van RSZ korting (van 3 jaar naar 2 jaar) wordt de aanwerving van een laaggeschoolde jongere de eerste 2 jaar 45% duurder (van 1100 naar 1600 euro) en het derde jaar 64% duurder (van 1100 naar 1800 euro).

Deze impactberekening houdt overigens al rekening met de federale taks shift op kruissnelheid (2019) (patronale bijdrage: 12,6 % ipv 32%). De details van de nieuwe maatregel van federaal minister van Werk Peeters (verlaging van brutominimumloon) hebben we nog niet. Stel zeer ruim gerekend dat het brutominimumloon met 20% wordt verminderd (van 1550 naar 1240 euro bruto) dan is dat een vermindering van 300 euro per maand, wat de lastenverhoging van 500 euro per maand (door afschaffing van activa loonsubsidie) niet compenseert.

Kortom, de aanwerving van laaggeschoolde jongeren wordt door de hervorming van minister Muylers fors duurder gemaakt. Deze Vlaamse lastenverhoging wordt slechts gedeeltelijk gecorrigeerd door de federale maatregelen. De Vlaamse en federale ministers van Werk zouden beter de handen in elkaar slaan om jongeren aan correct betaald duurzaam werk te helpen in plaats van zoals nu een onsamenhangend beleid te voeren, waarvan de jongeren de dupe zijn.

Conclusie:

- 1. Uit de VDAB-werkloosheidscijfers blijkt dat de langdurige werkloosheid van jongeren sinds 2008 is verdubbeld.**
- 2. Door de hervorming van het doelgroepenbeleid maakt Muylers de aanwerving van laaggeschoolde jongeren fors duurder. Deze forse loonlastverhoging wordt maar gedeeltelijk gecompenseerd door de federale maatregelen.**

Yasmine Kherbache, 20/10/2016